

Գրաւցիք, Շխտանցիք, Մամստուանցիք, Խալիլանցիք, Մահմտանցիք, Մէհմէտ փիրանցիք, Հարքըցիք, Դահանցիք, Ժիրկցիք, Չիպարցիք, Եղտինանցիք և այլն :

Պիքլիսի Մանգկեթս ու Պուլանըզ գաւառները . ստորաբաժանումներէն Հասանանցիք, Ներքին-Պուլանըզը՝ Ճիպրանցիք : Վանի եւ Պիքլիսի սահմանները . Գօշար (Թափառիկ) ցեղերը .

Պիքլիսի Երջանները . Ալկանցիք, Սլօկանցիք, Կլճցիք, Մօտկանցիք, Խութցիք, Էթմէքցիք :

Մուշի լեռները . Պօհտանցիք, Խութեցիք, Պալաքցիք (մասը հայախօս), Միրանցիք և այլն :

Պիթլիսի, Մուշի, Կարնոյ այս սահմաններու մէջ եղածները գլխաւորաբար կը պատկանին ազգայնական Ձիլ, Միլ գլխաւոր բաժանմունքներուն, և իրենք կը լինին անոնց ստորաբաժանումները (*) :

(*) «Ձիլ, Միլ» ազգայնութեան բաժանմունքի վրայ բաւական կարելի կը լինի ըստ սիւնի, երբ նկատի ունենանք նաև Վանի նըզակները, որոնց հայական ծագման մասին խօսուեցաւ առաջ՝ թէ ըստ պատմութեան և թէ ըստ ավանդութեան :

Հայաստանի քիւրդ ցեղերու վրայ ընդարձակ ծանօթութիւն մը ունենալու համար՝ աւելորդ չենք համարիր տալ նաև Կարնի մէջ հրատարակուած «Յառաջ» թերթի N. 11 ի մէջ երևցած ցեղերու մասին տեղեկութիւնները, «Ժամանակակից Գիւրդերը» վերնագրով :

Խոյթեցիք, Չրխուրցիք. Այս երկու ցեղերը կը բնակին Մշոյ նահանգին պատկանող Չիուր և Խոյթ գաւառներու մէջ, իրենց գլխաւորն է Մշոյ հանրաժամութ Մուսա պէյը :

Շասխանցիներ. — Այս ցեղը խողաղ աշխատաւոր ժողովուրդ է և կը զբաղի երկրագործութեամբ. իբր Բայա ժողովուրդ շատ ճնշում կը կրէ ուրիշ աշայիր ցեղերէ : Կը բնակի Խնուսի հարաւային Շատեան կոչուած մասը և Պինկէօի ստորոտը :

Տազ-Էթէփ կոչուած մասերը. Այս ցեղը տարածուած է նաև Տէրոիսի և Դերջանի կողմերը :

Մամբանցի, Սայսանցի ցեղերը կը բնակին Մշոյ դաշտի մէջ և Գօսուր լեռները, այս ցեղերը Հասանանցիներուն վրայ կը հաշուուեն :

Ջրպրանցիք. — Այս ցեղը շատ բաժանումներ ունի, ինչպէս Մախսուտենք, Խըթօենք. Տարպօենք, Ֆէզլիներ և այլն և այլն. որոնք Մալասուէր ալ կըսուին (ձիւաւորի տանից) : Համիտիէ են և բաւական մեծ ուժ կը